

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: P. U.
bytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Ivanou Kejmarovou
sídlem Sumrakov 44, 378 56 Studená
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo rozhodnuto ve věci námitek proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 3. 2023, č. j. X, tak, že námitky žalobce byly zamítnuty a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. V řízení před správními orgány byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu dle § 41

odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, s tím, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě žalobce namítl, že se žalovaná nevypořádala se zdravotní dokumentací jako takovou a nevypořádala se s dobou trvání pracovní neschopnosti a s diagnózou žalobce, jeho povoláním a jeho neustálými hospitalizacemi. Jeho zdravotní stav byl chybně posouzen, neustále dochází k jeho zhoršování. Nemoc stiff-limb syndrom je neléčitelná, trpí jí jen malé procento lidí a posudková lékařka OSSZ Třebíč s ní nemá vzhledem ke svému věku a specializaci zkušenosti.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, neboť bylo rozhodnuto na základě posudku o zdravotním stavu žalobce, který splnil požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a ve kterém byla vymezena příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. K prokázání zdravotního stavu žalobce navrhla provedení posudku odborným lékařským posouzením.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
5. Žaloba není důvodná.
6. Z obsahu správního spisu vyplývá, že lékařem OSSZ Třebíč byl dne 27. 2. 2023 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 40 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VI., položce 9b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %.
7. V řízení o námitkách byl pracovištěm ČSSZ Ostrava, odd. lékařské posudkové služby, dne 12. 6. 2023 vypracován posudek o invaliditě žalobce, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VI., položce 9b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %.
8. V obou posudcích dospěli lékaři k závěru, že se u žalobce jedná o zdravotní postižení vyplývající z tzv. stiff limb syndromu. Z podkladové dokumentace bylo konstatováno, že se u žalobce při srovnání neurologických nálezů jedná o stacionární stav, který neprogreduje. Onemocnění žalobce je tzv. stiff limb syndrom, a to se závažnou poruchou motorických funkcí dolních končetin, omezením pohyblivosti, omezením některých denních aktivit. Funkční poškození odpovídá středně těžkému stupni.
9. Krajský soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) (posudek ze dne 14. 5. 2024), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru neurologie a tajemníka. Žalobce byl jednání přítomen a s posudkovým závěrem byl seznámen. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy, a z osobního vyšetření žalobce a dospěla k závěru, že u žalobce šlo o pokles pracovní

schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, pokles však nedosahoval více než 49 %.

10. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.
11. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisi MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
12. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zvážen i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
13. K tomu je třeba nejprve poznamenat, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda

správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachování lidské důstojnosti.

14. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespátňuje.
15. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalovaného povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s. – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
16. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
17. Žalobcem byly předloženy listinné důkazy, které jsou datovány až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a to neurologický nálezný ze dne 10. 7. 2023 a zprávy z hospitalizace ve Fakultní nemocnici Brno v době 10. 7. 2023 – 14. 7. 2023 a 4. 10. 2023 – 8. 10. 2023 (pokud jde o uvedené hospitalizace, jednalo se plánovanou aplikaci léčby).
18. PK MPSV ve svém posudku dospěla ke stejným závěrům jako posudkoví lékaři při předcházejícím posouzení zdravotního stavu žalobce. Při zhodnocení žalobce dospěla k závěru, že žalobce je léčený pro stiff limb syndrom s infuzní imunomodulační terapií. Při vyšetření neurologem PK MPSV nevykazoval žalobce podstatnější patologii. PK MPSV zohlednila veškeré doložené lékařské zprávy, vč. zdravotních zpráv v souvislosti s aplikací infuzní imunomodulační terapie, která proběhla až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobce je s posudkem seznámen a soud proto pro stručnost odkazuje na posudkové posouzení shrnující závěry jednotlivých zpráv z vyšetření žalobce. Vyšetření žalobce PK MPSV bylo skončeno se závěrem, že žalobce je orientovaný místem, časem, osobou, situací, přiměřeného chování i komunikace, bez poruchy intelektu či paměti, bez zjevněji narušené orientace zrakem či sluchem; kardiopulmonárně kompenzovaný, bez zevnějších zažívacích obtíží či inkontinence; není u něj popisována významnější porucha statiky či dynamiky páteře; je schopen samostatné chůze bez kompenzačních pomůcek.
19. Jiné příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyjma stiff limb syndromu žalobce ani v žalobě neuváděl.
20. PK MPSV stanovila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu diagnosticky kódem G12, tj. míšní svalová atrofie a příbuzné syndromy. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole VI., položce 9b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %.
21. Pokud jde o posouzení, tak položka kapitoly VI., položce 9b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. zahrnuje postižení periferních nervů, polyradikuloneuritidy, neuropatie se středně

těžkým funkčním postižením, závažnou poruchou motorických funkcí, podstatným omezením pohyblivosti jedné končetiny nebo její části nebo lehké postižení funkce dvou končetin, některé denní aktivity omezeny.

22. Uvedený popis odpovídá medicínským zjištěním a závěrům jednotlivých lékařů. Stav žalobce byl posouzen dvěma posudkovými lékaři a PK MPSV, kteří všichni dospěli ke stejnému závěru. Žalobce v podané žalobě ani v reakci na posudek PK MPSV neuvedl žádné další skutečnosti, které by soud vedly k pochybnosti o úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti posudku PK MPSV. S ohledem na vše uvedené dospěl soud k závěru, že předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 14. října 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce